

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 22 grudnia 2022 r.

Pozycja 215

POSTANOWIENIE

z dnia 19 października 2022 r.

Sygn. akt Ts 73/22

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Bartłomiej Sochański – przewodniczący

Stanisław Piotrowicz – sprawozdawca

Krystyna Pawłowicz,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 12 lipca 2022 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej H.E.B.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 28 marca 2022 r. (data nadania) H.E.B. (dalej: skarżąca), reprezentowana przez pełnomocnika z wyboru, wystąpiła o stwierdzenie, że art. 15 zzs¹ ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, ze zm.) w zakresie, w jakim „przewiduje rozpoznawanie zażeń na postanowienie sądu pierwszej instancji w przedmiocie zabezpieczenia w składzie jednego sędziego”, jest niezgodny z art. 45 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji.

Postanowieniem z 12 lipca 2022 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącej 26 lipca 2022 r.) Trybunał Konstytucyjny, na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393: dalej: u.o.t.p.TK), odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej stwierdziwszy, że sformułowane w niej zarzuty cechuje oczywista bezzasadność. Trybunał zwrócił m.in. uwagę na to, że nie istnieje konstytucyjne prawo do rozpoznania sprawy (w tym środka odwoławczego) przez sąd w składzie kolegiальnym, podobnie jak nie ma „lepszyc” (wieloosobowych) i „gorszy” (jednoosobowych) składów sądu. Wszyscy sędziowie orzekający w sądach powszechnych, niezależnie od tego, czy są to sądy rejonowe, okręgowe czy apelacyjne, są niezawisli, co oznacza, że posiadają swobodę podejmowania decyzji procesowych w zakresie wyznaczonym przez ustawy i Konstytucję.

W zażaleniu złożonym 2 sierpnia 2022 r. (data nadania) skarżąca wniosła o przekazanie skargi do merytorycznej oceny. Zarzuciła Trybunałowi, że nie dostrzegł istoty przedstawionego w niej problemu, który dotyczy „czasowego odstępstwa od modelowej zasady rozpatrywania zażalenia” w składzie trzech sędziów, z uwagi na stan zagrożenia epidemicznego lub stan epidemii w kontekście proporcjonalności ograniczenia prawa do sądu, a nie ukształtowania ogólnych zasad składu sądu rozpatrującego zażalenie.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 5-8 u.o.t.p.TK). Na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał bada przede wszystkim, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

2. Trybunał stwierdza, że zaskarżone postanowienie jest prawidłowe, a zarzuty podniesione w zażaleniu nie podważają podstaw odmowy nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

3. Trybunał nie podziela zarzutu, jakoby w postanowieniu z 12 lipca 2022 r. nie odniósł się do istoty problemu.

Zaskarżonej w skardze regulacji skarżąca zarzuciła nieproporcjonalne ograniczenie prawa do sądu rozumianego jako prawo do odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej zgodnie z wymogami sprawiedliwości i jawności, w szczególności zgodnie z zasadami tzw. sprawiedliwości proceduralnej. Powyższy zarzut został wysunięty także w zażaleniu („prawo do ukształtowania w odpowiedni sposób procedur sądowych”). Skarżąca twierdzi, że czasowe odstępstwo od „modelowej zasady rozpatrywania zażalenia na postanowienie Sądu pierwszej instancji w składzie trzech sędziów” nadmiernie ingeruje w prawo do sprawiedliwego rozpoznania jej sprawy przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Trzeba jednak zauważyć, że jak wskazano w zaskarżonym postanowieniu, a czego skarżąca w zażaleniu nie zakwestionowała, wydanie orzeczenia przez sąd w składzie jednego sędziego nie stanowi naruszenia tak rozumianego prawa do sądu, ponieważ nie istnieje związek między liczbą sędziów wyznaczonych do składu orzekającego a realizacją konstytucyjnego prawa do rozpatrzenia sprawy przez sąd. Podkreślone przy tym zostało, iż na gruncie polskiego systemu prawa nie obowiązuje bezwzględna zasada kolegialności orzekania w postępowaniu sądowym, traktowana jako przejaw zasady niezawisłości sędziowskiej. Skarżąca nie uwzględniła także tego, że zasada orzekania w składzie jednoosobowym w dobie pandemii nie ma bezwzględnego charakteru. Każdorazowo możliwe jest podjęcie decyzji o odstąpieniu od rozwiązania ustawowego z uwagi na szczególną zawilgość sprawy lub jej precedensowy charakter. W związku z tym sformułowany w skardze zarzut braku proporcjonalności musiał zostać oceniony negatywnie.

Mając powyższe na względzie, Trybunał Konstytucyjny nie uwzględnił zażalenia.